

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Reverendiss. Et Illvstriss. Principi Ac Domino, D. Ernesto, Comiti Palatino,
Vtrivsqve Bavariae Dvci, Frisingensis Et Hildeshemensis Ecclesiarvm
Administratori, Domino & patrono suo colendissimo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

REVERENDISS. ET IL-
LUSTRISS. PRINCIPI AC DOMINO, D. ER-
NESTO, COMITI PALATINO, VTRIVSQVE BAVARIAE
DVCI, FRISINGENSIS ET HILDESHEMENSIS ECCLESIAE
Administratori, Domino & patrono suo colendissimo.

ANDEM, Deo benè propitio, absolutus est sextus
sacrarum Historiarum Tomus, isque cupit sub tuo
nomine exire in manus hominum, Reuerendissi-
me & Illustrissime Princeps Erneste. Tāta enim est
hodie in Ecclesia Dei celebritas nominis tui, tam
apud omnes peruulgata virtus & integritas tua, vt si
sit tuo iudicio approbatus, nihil dubitet se doctis &
bonis viris omnibus probatum iri. Multas habet
sanctissimorum hominū Vitas, in quibus etsi mul-
ta passim occurrunt, quæ admirari potius cogamur, quàm possimus imitari:
sunt tamen non pauca, immò plurima, quæ nisi pro modulo nostro imitan-
da suscipere velimus, digni profectò non sumus, qui Christiani vocemur.
Voluit autem omnipotens Deus extare illorum historias, vt homines desi-
des & suæ salutis incuriosi, excusso torpore & ignauia, illorum optimis ex-
emplis inflammati, redeant in memoriam sponsonis factæ in baptismo,
dentque operam, vt, quod illic polliciti sunt, gnauiter & accuratè exequan-
tur. Abrenunciauimus enim, cum baptizati sumus, satanæ & omnibus ope-
ribus & pompis eius. Sed id pro dolor vix quisquam alicuius pensi habet,
suntque perpauci, qui vel cogitare velint, quid Deo his verbis promiserint.
Accedunt nouatores, augent hominum suo vitio in malum procliuium, in-
curiam & contemptū, prædicant sola fide nos iustificari, & id genus pleraque
alia, non sine multorum certa perniciè: cum tamen videamus, aliud nos, cum
primùm Christo nomen dedimus, esse pollicitos, & sanctorum omnium
exempla planè diuersum hortari. Videbant illi latissimè patère sponsonem
hanc paucis verbis comprehensam, satanæque & operibus atque pompis eius
renunciare illum non posse, qui non bellum pertinax & inexpiabile indicat
vitijs & peccatis vniuersis, virtutibusque obtinendis magnam curam perpe-
tuosque conatus adhibeat. Hinc illa corporum multiplex & propè incredibi-
lis afflictio & castigatio, hinc admirabilis mundi & eorū omnium, quæ ho-
mines mundo dediti admirantur, contemptus: hinc amor solitudinis, atque
extra hominum frequentiam secessus, ob vitandas peccadi occasiones, vitaque
durissima, perpetuum orandi, legendi, psallendi, meditandi, contemplandi
studium, cui perpetuæ ferè adiunctæ erant lachrymæ, multaque id genus alia,
quæ ab Apostolo videmus etiam in priscis illis patribus egregiè commendari,
cum ait: Circumiêrunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, ^{Heb. 11.}
afflicti, quibus dignus non erat mundus: in solitudinibus errantes, in mon-
tibus & spelūcis, & in cauernis terræ. Atque hoc est perfecte abrenunciare sa-
tanæ & operibus atque pompis eius. Miramur hoc in sanctis hominibus, sed
utinam libéret etiam saltem utcunquè imitari. Quicumque in Christo bapti- ^{Galat. 3.}
zati sumus, vt Apostolus ait, Christum induimus, conspultique cum illo su-
mus per baptismum in mortem: vt quomodò Christus surrexit à mortuis ^{Rom. 6.}
per gloriam patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus. Quid est autem in
nouitate vitæ ambulare, nisi in Christi vestigijs insistere? Id nos facturos, in

P R A E F A T I O.

baptismo recepimus omnes: sed hæc pacta conuenta sepe abeunt in obliuionem, & cum turpe sit, fidem, quam dederis homini mortali, fallere, non pudet nos perfidię notam incurrere apud Deum. Oportebat sanę nunquam huius sponsionis obliuisci. Eramus per peccatum redacti in seruitutę satanę: Christus nostri miseratus, ab ea seruitute nos liberauit morte sua: sed ut vult planę, ut de manu inimicorum nostrorũ liberati, abrenunciemus satanę & operibus atq; pompis eius, & seruiamus ipsi in sanctitate & iustitia omnibus diebus vitę nostrę. Liberati ergo à seruitute, reuocamur ad seruitutę: deserimus satanam, & ad Christũ accedimus: sed seruire satanę, hoc demũ re vera seruire est: Christo autem seruire, regnare est. Non enim proprię seruituti Christo, nisi qui eius spiritu regitur. Vbi autem spiritus Domini, ibi libertas, & in eo spiritu clamant sancti, Abba pater, magna fiducia Deum patrem appellantes, ita ut iam, etiamsi seruire videantur, tamen filij Dei sint. Sed non essent profecto tales filij benignissima adoptione Dei, nisi conformes esse studerent vnico filio eius Domino nostro Iesu Christo. Id verò non fit, nisi primũ abijciantur opera satanę & pompę eius, id est, peccata omnia, & quicquid pugnat cum iustitia & sanctitate, in qua Christus nos vult seruire sibi, ne peccatum recidamus in satanę potestatę. Nimirũ isthuc seruiò cogitandum esset Christianis omnibus, qui in hoc mundo, non ut in patria, sed ut in exilio degere debent, atq; in eo versari semper, ut se seruent immunes à peccato, & ad diuinam sese conforment voluntatę: ita demũ venturi ad illam celestem patriam, in qua nobis parata sunt bona illa immensa, quę nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt. Verũ hęc cogimur exclamare cum scriptura diuina, Stultorum infinitus est numerus. An non meritò stulti appellandi, qui futurorum immemores, totos se dedunt hisce rebus fluxis, miseris & momentaneis? quibus terribiliter minatur illa Prophetę vox, Conuertantur peccatores in infernum, omnes gentes, quę obliuiscuntur Deum. Quam dolenda planę hominũ cęcitas, in tanta Christianorũ multitudine vix paucissimos inueniri, qui sint moribus & vita, quod nomine profitentur? Scio plerosq; omnes obijcere suam infirmitatę, permultos etiam tantam sibi ipsi fingere Dei misericordiã, tanquã ille non valdę offendatur flagitijs nostris. Sed pretextum infirmitatis disijcit innumera sanctorum hominum multitudo: diuinę clementię temerariã fidutiã facilę reprimunt, illa meritò pertimescenda seueritudo, qua punit Deus peccata igne inextinguibili. Habemus nobis proposita innumerabilium vtriusq; sexũs, omnis ætatis & ordinis sanctorũ exempla: non possumus pretextere virium imbecillitatę, alioqui audituri, potuisse illos, cum essent mortales & similes nobis. Sed seruior ille fidei & charitatis deest nobis, quę in illis videmus: quos si nos quoq; præditi essemus, possemus quod illi potuere. Nec tamẽ hoc ita accipi velim, quasi debeamus aliquid supra vires attẽtare. Ut contempnamus satanam, & abijciamus opera & pompas eius, non est vltra vires nostras: sed ut tanta nos cõficiamus inedia, tanta vigilandi instantia, & vitę propẽ incredibili asperitate corpus conteramus, id nemo sapiens facilę cuiuis consuluerit. In eiusmodi enim quisq; debet vires metiri suas, nec tã considerare, quid alij fecerint, quã quid ferre ipse possit. At tamen plurimũ confert, diligenter lectitare sanctorũ res gestas, etiamsi omnes imitari nequeamus. Valdę enim permouent animum, quę ab illis discimus præclarę gesta, & fit non raro,

P R A E F A T I O.

rarò, vt accensu illorù exemplis, plus possimus, quàm vel sperare auri effemur.
 Scimus quid Augustinus se sensisse scribat, cum audiisset coram se còme-
 morari vitam beati Antonij. Habèt historiæ Sanctorum stimulos quosdam
 suos, quibus etià planè torpentes possint vrgerè, vt contentur aliquid. Et hoc
 illustrissimum laudatissimumq; parentem tuum, ornatissime Princeps, per-
 mouisse videtur, vt maximis impendijs Germanicè versas Sanctorù Histo-
 rias, à me hæcenus editas, in insigni papyro egregijs typis curet imprimen-
 das: satis hoc ipso testatum efficiens, quàm cupiat Germanos nostros, pseu-
 doprophetarum blandiloquentia miserè euerfos & eneruatos, reuocari in
 viam, à qua multùm aberrârunt, decepti maleblandis impostorum sermoni-
 bus, sterilem & mortuam fidem imperitæ concioni perniciosissimè incul-
 cantibus, cum videamus Christi Saluatoris, qui est caput electorù omnium,
 & Sanctorum eius vitam, omni genere virtutum conspicuam, hortari, im-
 mò & propemodùm còpellere nos ad consecranda bona opera, quibus in
 cælis merces sempiterna reposita est, dicente Apostolo, vnumquenq; rece-
 pturum illic mercedem secundùm suum laborem. Videt enim Princeps sa-
 piētissimus, & memoria sempiterna dignissimus, posse homines, si diligen-
 ter velint Sanctorum lectitare historias, eò facili adduci, vt intelligant lon-
 gè alia via eundem esse in cælum, quàm quæ ab istis nouatoribus proponi-
 tur. Cum enim illi sic vixerint, vt Christus ipse non modò verbis, sed etiam
 factis docuit, dubitare nemo potest, si quis aliud velit iter ostendere, illù non
 alio, quàm impostoris, loco habendum. Neq; verò Christus tã multa & fa-
 cere & pati voluit ea sola causa, vt nos patri còciliaret, sed vt etià viuendi for-
 mam nobis traderet, quam nos pro viribus imitari conemur. Christus passus
 est pro nobis, ait Apostolorù princeps, vobis relinquens exemplum, vt se-
 quamini vestigia eius. & paulò post: Qui peccata nostra ipse pertulit in cor-
 pore suo super lignum. Sed quare tandem? Vt nos iam securi dormianus in
 vtranuis aurem? Minimè: sed vt peccatis mortui, inquit, iustitiæ viuamus.
 Quod summo studio & incredibili mentis ardore videmus fecisse Sanctos,
 quorù historias serenissimus Princeps parens tuus tam libenter legere solet,
 tamq; auidè ab alijs quoquè lectitari cupit. Nec dubito, quin idem studiù &
 zelus planè insitus sit animo tuo, Illustrissime Princeps, cuius laudatissimos
 mores Colonia perspexit, seq; perspexisse gratulatur, cum esses apud nos an-
 te paucos hos annos, quãdò etià pro singulari humanitate sua, Celsitudo tua
 me priuatim voluit inuisere, nec mediocrè apud me beneuolentiæ suæ signi-
 ficationè relinquere: ità vt ego tum hanc, tũ alias ob causas non temerè con-
 stituerim sextum hunc Tomum illi dedicare, planè mihi persuadens non
 posse ei ingratum esse munusculum, quod Illustrissimo parenti eius constat
 esse gratissimum. Nec mihi opus est, multùm hinc immorari decantandis vir-
 tutibus tuis, quibus in hac florenti etate ità ornatus & instructus es, Princeps
 clarissime, vt boni omnes de T. C. non nisi summa & egregia quæque sibi
 polliceantur. CHRISTVS IESVS sua potenti virtute seruet C. T. afflictis
 Germaniæ nostræ rebus, vt bene speramus, magnam breui opem allaturam,
 & toti orbi Christiano eximio futuram ornamento. Ex Carthusia Coloni-
 ensi III. Nonas Martij, Anno M. D. LXXV.

T. C. obseruantissimus

F. Laurentius Surius
 Carthusianus,

2 4

F. LAVR.